

MIROVINSKI VODIČ

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

GODINA V., RUJAN 2008. BROJ 9.

PRILOG HRVATSKOM UMIROVLJENIČKOM LISTU

SADRŽAJ

- Održana 4. sjednica Upravnog vijeća HZMO-a
- Razgovori s predstavnicima austrijskoga mirovinskog osiguranja
- Ostvarivanje prava na mirovinu u uvjetima postojanja obveznog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje
- Najčešća pitanja
- Donesen Etički kodeks radnika HZMO-a
- Statistika

ODRŽANA 4. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA HZMO-A

Povećanje aktualne vrijednosti mirovine za 4,05 %

Dana 28. kolovoza 2008. održana je 4. sjednica Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Na temelju objavljenih službenih podataka Državnog zavoda za statistiku o nominalnom indeksu bruto plaća i indeksu potrošačkih cijena – za razdoblje I.-VI. 2008. u odnosu na razdoblje VII.-XII. 2007. Upravno vijeće Zavoda je donijelo Odluku o aktualnoj vrijednosti mirovine od 1. srpnja 2008.

Nova aktualna vrijednost mirovine za jedan osobni bod, radi određivanja mirovine i usklađivanja mirovina i ostalih prava iz mirovinskog osiguranja od 1. srpnja 2008. iznosi 56,30 kn.

Nova aktualna vrijednost izračunata je tako da je dosadašnja aktualna vrijednost mirovine u svoti od 54,11 kn povećana za polovicu zbroja stope promjene prosječnog indeksa potrošačkih cijena i stope promjene nominalnog indeksa bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prvom polugodištu 2008. u odnosu na polugodište koje mu prethodi.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, indeks potrošačkih cijena u prvom polugodištu 2008. godine u odnosu na drugo polugodište 2007. godine iznosio je 4,2%, a povećanje prosječne bruto plaće svih zaposlenih

u Republici Hrvatskoj u istom razdoblju iznosilo je 3,9%, tako da polovica zbroja iznosi 4,05%. Na sjednici su donesene i: Odluka o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. srpnja 2008., kojom najniža mirovina za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2008. iznosi 54,58 kn, Odluka o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. srpnja 2008. , kojom osnovica za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja, nastalog zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, od 1. srpnja iznosi 1.120,98 kn.

Mirovine povećane na temelju ovoga, redovitoga polugodišnjeg usklađivanja biti će isplaćene u rujnu s mirovinom za kolovoz i zaostatkom za srpanj.

RAZGOVORI S PREDSTAVNICIMA AUSTRIJSKOGA MIROVINSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA

HZMO obavještava hrvatske osiguranike koji su bili zaposleni i osigurani kod nositelja mirovinskog osiguranja u Republici Austriji da će dana

16. rujna 2008. u VARAŽDINU
u prostorijama HZMO-a, Područna služba u
Varaždinu, Kolodvorska 20 c
- početak u 9,00 sati

17. rujna 2008. u ČAKOVCU
u prostorijama Doma umirovljenika
- početak u 10,00 sati

18. rujna 2008. u ZAGREBU
u prostorijama HZMO-a, Središnja služba, A.
Mihanovića 3, soba 405
- početak u 10,00 sati

biti organizirani razgovori s predstavnicima austrijskoga mirovinskog osiguranja na kojima će moći dobiti detaljne obavijesti o ostvarivanju svojih prava iz mirovinskog osiguranja u Republici Austriji.

OTVORENI TELEFON: 0800 63 63 63 | POZIVNI CENTAR: 01 - 48 91 666 (DOSTUPNI RADNIM DANOM OD 8 DO 16 SATI)

OSTVARIVANJE PRAVA NA MIROVINU U UVJETIMA POSTOJANJA OBVEZNOG OSIGURANJA NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE

Primjenom odredbe članka 83. do 85. Zakona o mirovinskom osiguranju i odredbama članka 47. i 48. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (« Narodne novine», broj 49/99., 63/00., 103/03. i 177/04.), propisani su uvjeti ostvarivanja prava na mirovinu za osiguranike koji su, uz obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, bili osigurani i u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Osiguranici obvezno osigurani u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje morali su na dan početka primjene toga obveznog osiguranja 1. siječnja 2002. biti mlađi od 40 godina, ili imati više od 40, ali manje od 50 godina, u kojem slučaju su se, prema svom izboru, mogli osigurati i u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje (a izbor osiguranja bio je omogućen do 30. lipnja 2002.). Osiguranici koji su se zaposlili 1. siječnja 2002. ili kasnije, a u vrijeme zaposlenja su mlađi od 40 godina, obvezno su osigurani u oba obvezna osiguranja, a ako su stariji od 40, ali mlađi od 50 godina, tada se u roku od tri mjeseca, prema osobnom izboru, mogu osigurati i u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Kada osiguranik ispuni uvjete za ostvarivanje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu, invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad ili obiteljsku mirovinu nakon smrti osiguranika, dio te mirovine koji pripada za mirovinski staž ostvaren u oba obvezna osiguranja se određuje kao osnovna mirovina, prema odredbi članka 84. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Osiguraniku, odnosno članovima obitelji u slučaju smrti osiguranika, koji je uz obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti bio osiguran i u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje, mirovina se određuje kao zbroj dva dijela, i to:

- dijela mirovine za mirovinski staž navršen samo u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, primjenom odredbi članka 74. do 82. ZOMO, i

- osnovne mirovine određene primjenom odredbi članka 84. ZOMO, za mirovinski staž navršen u oba obvezna osiguranja.

Mirovina će se u cijelosti odrediti kao osnovna mirovina osiguraniku koji je od početka osiguranja bio osiguran samo u oba obvezna osiguranja (ako se prvi put zaposlio 1. siječnja 2002. ili kasnije, a ispunjavao je uvjete godina života za osiguranje u oba obvezna osiguranja).

U slučajevima u kojima se isplaćuje dio mirovine ili cijela mirovina, određena kao osnovna mirovina, osiguraniku pripada i mirovina ostvarena u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Osnovna mirovina se, prema odredbi članka 84. ZOMO, određuje kao zbroj svota određenih:

- u visini od 0,25% od prosječne bruto plaće svih zaposlenih u RH u prethodnoj godini za svaku godinu mirovinskog staža, navršenog nakon početka primjene obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, i

- u visini od 25% od aktualne vrijednosti mirovine za osobne bodove ostvarene nakon početka primjene obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Prema odredbi članka 48. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (« Narodne novine», broj 103/03) starosna, prijevremena starosna mirovina, invalidska mirovina zbog opće nesposobnosti za rad i obiteljska mirovina nakon smrti osiguranika, ne određuje se kao osnovna mirovina osiguranicima koji ostvaruju pravo na mirovinu pod povoljnijim uvjetima godina života ili mirovinskog staža (sa stažem osiguranja s povećanim trajanjem) povoljnijim od općih uvjeta utvrđenih Zakonom o mirovinskom osiguranju ili im se mirovina određuje na povoljniji način od načina utvrđenog tim Zakonom, a do donošenja posebnog zakona, ukupna kapitalizirana sredstva osobnoga računava osiguranika prenose se Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Primjenom odredbe članka 47. stavka 2. i članka 48. stavka 2. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, uz navedene uvjete koji se odnose na ostvarivanje prava na mirovinu pod povoljnijim uvjetima:

- osiguranici koji ostvaruju pravo na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad neće ostvariti pravo na osnovnu mirovinu, ako su osigurani u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje manje od pet godina, ili ako je invalidnost zbog opće nesposobnosti za rad nastala prije 50. godine života, a

- korisnici obiteljske mirovine nakon smrti osiguranika neće ostvariti pravo na osnovnu mirovinu, ako je umrli osiguranik bio osiguran u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje manje od pet godina, ili je u trenutku smrti bio mlađi od 50 godina.

Navedenim korisnicima invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad i korisnicima obiteljske mirovine nakon smrti osiguranika, mirovina se određuje kao da je osiguranik, odnosno umrli osiguranik bio osiguran samo u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti (primjenom odredbi članka 74. do 82. Zakona o mirovinskom osiguranju, odnosno prema odredbama posebnog propisa prema kojem ostvaruju pravo). U tim se slučajevima ukupna kapitalizirana sretstva s osobnog računa osiguranika prenose Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

. Osiguranicima koji su ostvarili pravo na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad, kao i korisnicima obiteljske mirovine nakon smrti osiguranika, koji ostvaruju pravo na osnovnu mirovinu, primjenom odredbi članka 47. stavka 2. i članka 48. stavka 2. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, osigurava se isplata povoljnije svote mirovine usporedbom:

- svote mirovine ostvarene samo na osnovi obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, kao da nije bio osiguran u oba obvezna osiguranja i

- svote mirovine koja pripada na temelju osiguranja u oba obvezna osiguranja, zbrojene sa svotom mirovine koja pripada samo iz obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

U svim slučajevima isplate svote mirovine određene samo na osnovi obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, sredstva s osobnog računa osiguranika prenose se Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Osiguranik koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, a bio je osiguran u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje, ne ostvaruje pravo na osnovnu mirovinu, a sredstva kapitaliziranih doprinosa ostaju na osobnom računu, sve dok ne ostvari pravo na starosnu mirovinu ili na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad.

Korisnicima obiteljske mirovine nakon smrti korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine ili nakon smrti korisnika invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad, obiteljska se mirovina određuje primjenom odgovarajućega mirovinskog faktora, prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, a prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje ostvaruju se prema odredbama ugovora, ako je umrli korisnik sklopio ugovor s izabranim osiguravateljem.

Prema odredbi članka 83. stavka 3. ZOMO i članka 49. stavka 2. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, članu obitelji osiguranika osiguranog u obveznome mirovinskom osiguranju na temelju individualne kapitalizirane štednje, čija su sredstva s osobnog računa

naslijeđena, obiteljska mirovina na koju ima pravo iz obveznoga mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, određuje se kao osnovna mirovina.

Prema odredbi članka 49. stavka 3. Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima kada se pravo na obiteljsku mirovinu nakon smrti osiguranika, osiguranog u oba obvezna osiguranja, ostvaruje prema posebnom propisu, a sredstva s osobnog računa umrlog su naslijeđena, obiteljska mirovina se kao osnovna mirovina određuje u visini od 75% od svote mirovine koja pripada prema posebnom propisu prema kojem se priznaje pravo.

NAJČEŠĆA PITANJA

PITANJE:

Majka sam 15 godišnjeg djeteta koje ove godine kreće u srednju školu, budući da sam već ostvarila pravo na doplatak za djecu, je li potrebno i do kada predati potvrdu o njegovom redovitom školovanju?

ODGOVOR:

Nakon navršene petnaeste godine života djeteta, obvezni ste HZMO-u dostaviti potvrdu o njegovom redovitom školovanju. Budući da školska godina 2008./09. počinje 1. rujna, potvrdu o redovitom školovanju trebate dostaviti do kraja rujna, kako bi se doplatak mogao isplaćivati bez prekida.

DONESEN ETIČKI KODEKS RADNIKA HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Ravnatelj Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, nakon prethodnog savjetovanja sa Sindikatom zaposlenih u hrvatskom mirovinskom osiguranju i Radničkim sindikatom HZMO-a, donio je Etički kodeks radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Etički kodeks je skup pravila dobrog ponašanja koja proizlaze i temelje se na ustavnim načelima, međunarodnim ugovorima, zakonima, pravnoj tradiciji, moralnom i vrijednosnom sustavu, kojih se trebaju pridržavati radnici Zavoda pri obavljanju poslova, radi ostvarivanja misije Zavoda da kao moderna javna ustanova za provedbu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti svojim korisnicima pruža što kvalitetniju i stručnu uslugu.

Kodeksom se utvrđuju temeljna načela i pravila dobrog ponašanja u profesionalnim i međuljudskim odnosima radnika Zavoda prema građanima, drugim tijelima, sredstvima javnog priopćavanja kao i međusobni odnosi u Zavodu, čiji je cilj da svaki radnik svojim ponašanjem promiče ugled Zavoda.

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA U KOLOVOZU 2008.

kn

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA U KUNAMA UMANJENA ZA POREZ I PRIREZ
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU*		
starosna	584206	2.260,60
invalidska	243579	1.810,41
obiteljska	236427	1.753,22
UKUPNO	1064212	2.044,84
II. HRVATSKA VOJSKA, prema: Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (DVO, PS i OSO)		
starosna	1967	4.754,05
invalidska	8796	2.917,74
obiteljska	434	3.816,59
UKUPNO	11197	3.275,17
III. KORISNICI MIROVINA KOJIMA JE MIROVINA ODREĐENA PREMA ZAKONU O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI		
Najniža mirovina (čl.31. st.3. ZOPHBDR)**	189	2.128,94
invalidska	47183	5.243,62
obiteljska	12135	7.480,55
UKUPNO	59507	5.689,90
IV. KORISNICI MIROVINA OSTVARENIH PREMA UGOVORU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE O SURADNJI NA PODRUČJU STRADALNIKA RATA U BOSNI I HERCEG. KOJI SU BILI PRIPADNICI HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI - HVO ("N.N. Broj 2/06)		
invalidska	2825	2.952,67
obiteljska	396	3.385,22
UKUPNO	3221	3.005,85

* U svotu mirovine pod točkom I. uključen je zaštitni dodatak uz mirovinu prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju (ZOMIO), koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998. i dodatak na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ("N.N" broj 79/07), koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2007.

** Najniža mirovina priznata prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("N.N" broj 174/04.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005. U prosječnu mirovinu hrvatskih branitelja uključen je dodatak uz mirovinu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("N.N" broj 94/01).

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA, PREMA VRSTAMA MIROVINA U KOLOVOZU 2008.

SKUPINE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	69216	259,61	38097	249,15	19967	269,19	11152	278,19
500,01 - 1.000,00	110472	747,08	57227	736,80	20929	728,75	32316	777,16
1.000,01 - 1.500,00	143424	1.269,48	58330	1.265,89	44779	1.287,70	40315	1.254,44
1.500,01 - 2.000,00	265176	1.746,45	111902	1.760,56	75310	1.733,06	77964	1.739,14
2.000,01 - 3.000,00	294086	2.440,36	178400	2.479,03	59396	2.418,48	56290	2.340,86
3.000,01 - 4.000,00	121735	3.416,10	91697	3.421,33	16326	3.398,53	13712	3.402,05
4.000,01 - 5.000,00	39636	4.410,40	30803	4.412,41	4799	4.390,53	4034	4.418,74
5.000,01 - 6.000,00	12643	5.417,85	10824	5.419,69	1425	5.399,92	394	5.432,01
6.000,01 - 7.000,00	5894	6.366,91	5146	6.360,40	569	6.391,29	179	6.476,36
7.000,01 - 8.000,00	1128	7.427,61	1036	7.431,86	52	7.355,67	40	7.411,10
veće od - 8.000,00	802	9.601,97	744	9.615,22	27	9.496,82	31	9.375,55
UKUPNO	1064212	2.044,84	584206	2.260,60	243579	1.810,41	236427	1.753,22

NAPOMENA:

U svote mirovina uključen je zaštitni dodatak uz mirovinu, prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju (ZOMIO) koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998. i dodatak na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 79/2007.), koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2007.

NAKLADNIK:
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje - Središnja služba
A. Mihanovića 3, 10 000 ZAGREB
www.mirovinsko.hr

Za nakladnika: Mile Rukavina
Urednica priloga: Dinka Klarić Flegar
Suradnica: Olgica Vlašić Cikojević
Lektorica: Boška Žedelj

Uređuje Odjel za odnose s javnošću
tel: 01/4595-156, 01/4595-269
fax: 01/4595-168